

INVALIDNÍ DŮCHOD

SESTAVA: **David Bendel** - kytara, zpěv, **Milan Makovec** - bicí, **Jirka Marks** - baskytara

DISKOGRAFIE: *'Klíšťata'* (demo - 10 věcí, 1990), *'Live 91'* (demo, vyd. Black Point), *'To je...'* (demo záznam z RC Tukan), *'Demo 93'*, *'Hlinná 93 + Casino 94'* (dvojdemo), *'Cvetnaja'* (MC, 94, Black Point), CD sampler Black Pointu (2 věci: *'Mýtus'* a *'Opereta'*, 94), *'Noc co noc'* (CD-ROM, 96), *'Kukly'* (CD, 97), *'Křest ohněm'* (CD, 99)

Kontakt: Jiří Marks, tel.: 0604-725 442

Uhnat **Jirku Markse**, zakládajícího a dosud jediného původního člena **INVALIDNÍ DŮCHOD**, nebyla vůbec žádná sranda. Nejprve jsme si na to sedli u piva na Hnátě, podruhé u Marksů v ateliéru a to ještě neměl být konec. Naštěstí byl, jinak bychom se v této rubrice vyhrazené ústeckým skupinám - jejich historickým údajům, současnosti a pohledům do budoucnosti, nikam nepohli. Invalidní důchod není moc příjemnou vyhlídkou do života, muzika Invalidního důchodu snad potěší o něco více. Konečně, nálepka: 'první kapela v republice, která vydala interaktivní CD-ROM', bude na **I. D.** držet asi navždy...

Kdo by si to ale pomyslel - v roce 1985, kdy Jirka Marks brousí ve své první kapele **Smrtorr** a to, prosím pěkně, trash metal (!). V letech 87 - 88 pokračuje dá se říct punková záležitost **Extraverze**, následovaná kapela **Ad-Astra** transformující se později do Bultas Bandu. V tom slavném roce, kdy k nám byla zavedena demokracie, už basuje s **Guten Tagem**, později s **Carries** a **Lamači zápěstí**. Oficiální vznik skupiny Invalidní důchod se traduje k přelomu let 1989 a 1990. Tehdejší, první, sestava: **Gábina Petržílková** - recitace, **Leoš Noha** - vyprávění, zpěv, deklamace (prý se už tenkrát projevoval jeho herecký talent - viz. vsuvky do koncertů), **Jiří Vysoký** - wah-kytarista, **Šimon Holešta** - bicí a **Jirka Marks** - basa. Stran textů kapela asi z 90% zhudebňuje básnickou tvorbu **Lud'ka Markse** (basákův bratr, pámatkář a bývalý redaktor časopisu Vokno) a *'hudební struktura se vyznačuje neambiciózní hravostí, jednoduchými postupy a dvojhlasným vokálem posazeným na tvrdou rytmiku'* (Oldřich Šíma, majitel Black Pointu). Pojmenovat se Invalidní důchod byl Lud'kův nápad, inspirovaný předčasnými odchody politiků do důchodu. Prvním demáčem se stávají *'Klíšťata'* natočená živě v *U-klubu*, následovaná taktéž živou nahrávkou z litoměřických mrazíren - *'Live 91'*. Obal na kazetku prý vytvořil sám náš *Radek Strnad*. K autorům textů se přibírá Allen Ginsberg a **Jiří Krchovský**. Slavnou větu: *'Dám si kluci půl roku pauzu a pak se vrátím'*,

prý tenkrát pronesl Jirka Vysoký a už se nikdy nevrátil. Rok 1992 značí start pro, vlastní slova, despotického diktátora Jirku Markse a soubor, kromě něj a Leoše N., tvoří: **Jiří Marušák** - kytara, **Jakub Vágner** - flétna, **Marie Jungová** - housle, **Petra Koutecká** - varhany a **Jaroslav Bouza** - bicí. Jak je již teď vidno, časté personální změny se pomalu stávají charakteristickým znakem Důchodu. Přichází myšlenka solidní kapely s uměleckým směrem a začíná se více hovořit o slovu alternativa. *'Šlo o zesměšňování jakékoliv vážnosti, tedy filosofie zůstala stejná jako dřív, ale začalo jít o hudbu - temnou, vážnou - jakýsi umělecký rock'*, říká Jirka a doplňuje, že tenkrát šlo o touhu po jednotné progresivní provokativní myšlence. Koncertuje se v **Knaku** (TP), **Banánu** (Žatec), **Hlinné** (LTM hospa), pražském rokáči Újezd, v Ústí pak v **Národ'áku**, Božtěšicích a samozřejmě **Tukanu**. Demíčko **'Hlinná'**, 50ti minutový záznam živého koncertu v litoměřické hospodě, zvučil **Jirka Zámečník**, s nímž I. D. spolupracují dodnes. Ve studiu Českého rozhlasu byly zplozeny dvě studiové skladby *'Do strun'* a *'To je'*, která se stala první kombinovanou věcí s minimalistickými prvky. V březnu a dubnu 93 si I. D. vytvářejí vlastní program a začínají hrát jako sólo kapela, čemuž ještě na podzim 92 předcházela koncert na barokním statku **Vtelno u Mostu**. Důchod zde za asistence *Vyžvejklé Bambule* zahrál v rámci otevření tehdejšího knihkupectví a galerie undergroundového časopisu *Vokno*, hosty se stali Magor Jirous, J. Krchovský a další. Šimon Holešta později odchází k *Houpacím koním*, Leoš Noha definitivně k *Vyžvejklé Bambuli*. Druhým oficiálním a dosud nejprodávanějším titulem I. D. se stává **'Cvetnaja'**, natočená v sestavě: **Václav Rezek** - recitace, zpěv (-ex Olbram), **Pavel Jíra** - bicí nástroje (-ex Carries), **J. Marks** - basová kytara, **J. Marušák** - sólová kytara a **J. Vágner** - tenor saxofon, flétny. Čerpáno je z textů brněnského básníka **Ivana Blatného**, L. Markse, J. R. R. Tolkiena, **C. Morgensterna** a V. Rezka. *'Hudebně přitvrzené a razantně pojaté'* album vychází v roce 1994 u vydavatelství *Black Point*, které se o kapelu stará téměř od začátku. Manažerem souboru se stává Michal Hanzl, dnešní pořadatel alternativního festivalu Litoměřický kořen. *'Cvetnaju považují za dosud nejlepší nahrávku I. D. a vrchol upřímného amatérského hraní'*, doplňuje basák s tím, že skladba *'Mýtus'* se delší dobu držela na prvním místě hitparády *Rádia 1*. Autorské zázemí - vzniká v trojce: Vágner, Marks, Marušák, který si mezitím na rok 'odskočil' do USA, a v zimě 94-95 se rýsuje další nová, tvář skupiny. Za bicí usedá **Martin Valter**, za mikrofonom stojí pohublý **Petr Mička**, za klávesami **Martin Bechyňský** a trubku třímá **Otta Chalupný**. Koncem září roku 1995 nahrávají ústeckém studiu album **'Noc co noc'**, jenž se zároveň stává prvním hudebním CD-ROMem v České republice. *'Vzniklo to náhodným experimentem a nahrávka je svojí kvalitou adekvátní demokazetě'*, osvětluje Marks. Tato 'samovolná shoda okolností' vyvolala velmi slušnou vlnu zájmu u novin a časopisů, zajímala se i Česká televize v pořadu *Artefakta*. A aniž by si to kapela tenkrát nějak víc uvědomovala, volky nevolky tím na sebe tak trochu upletla bič. *'Šlo to rázem nahoru a my to nebyli schopný obhájit, což v roce 96 skončilo mým rozkladem. Nicméně ještě rok po vydání jsme slušně fungovali'*, doplňuje 15. listopadu 30tiletý hudebník. Spolu s klávesistkou **Jitkou Kůsovou**, čerstvě příchozí z teplické konzervatoře, si zakládá vlastní projekt **TRIOLET**, považovaný

za vlastní destrukci a ukájení vlastních ambicí. Sám si nahrává akustickou i el. kytaru, basu, violoncello a na klávesy různé ruchy a imaginace. Naživo se představují na literárním večeru L. Markse v *Činoherním studiu*, Národním domě, Brně, či *litoměřické čajovně*. Období '*Kukel*' a '*Křtu ohněm*' byli prý všichni jednotná mysl, schopni obětovat maximum. Nalézáme se v roce **96**, mosty jsou spáleny a ze všech předešlých sestav Invalidního důchodu zůstává pouze Marks. Klávesový post zaujímá J. Kůsová, šestistrunkou vládne **David Bendel** (mj. Hanuman), škopky patří **Milanu Makovcovi** (-ex Anna a já, Lamači zápěstí). CD '*Kukly*' se natáčí v kostele Sv. Kateřiny v Libotenicích a ústeckém Macac studiu, zhudebněny jsou texty Lud'ka Markse s duchovní tematikou. Deska vychází jako samizdat u *Disability Records* a najít v ní prý můžete prvky progresivního rocku i vážné hudby. '*Konečně jsem měl pocit, že už to přišlo*', hodnotí tuto éru zpětně Marks. Zatím posledním vydaným počinem zůstalo album '*Křest ohněm*', opět samizdat. Konflikty Kůsová vs. Marks se vyostřují a definitivní tečku za nimi dělá její odchod do Austrálie. Marks se přidává ke kapele **POD ČERNÝ VRCH**. Poslední koncert Invalidního důchodu se datuje k prosinci **99**. Formace se nyní nalézá na mrtvém bodě, či si, chcete-li, dává oraz, aby prý někdy na jaře příštího roku pokračovala v tříčlenné partě. Uzavřená kapitola to prý rozhodně není.

Je to za náma a stručná kapitola to zrovna nebyla, co říkáte? Nicméně **Invalidní důchod**, o kterém se prý nedá mluvit jenom jako o ústecké kapele, protože tu nikdy neměla pořádné zázemí, si to snad zaslouží. Nezbyvá, než si počkat a těšit se napřesrok s čím pánové Bendel, Makovec a Marks přijdou. Zatím... se mějte fajn a nepodléhejte zimním depresím.

Emilio Dvořák